

Kod modułu	M_WE_SEM2 PW 1A/2A PPOM
Nazwa kierunku studiów	Weterynaria
Nazwa modułu, także nazwa w języku angielskim	Pierwsza pomoc
	First aid
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu	Fakultatywny
Poziom studiów	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Rok studiów dla kierunku	I
Semestr dla kierunku	II
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/ niekontaktowe	1 (0,5/0,5)
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za moduł	Prof. dr hab. Zbigniew Grądzki
Jednostka oferująca moduł	Katedra Epizootiologii i Klinika Chorób Zakaźnych Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UP w Lublinie
Cel modułu	Przekazanie studentom podstawowej wiedzy oraz wykształcenie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym
Efekty uczenia się dla modułu to opis zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które student osiągnie po zrealizowaniu zajęć.	Wiedza:
	W1. Zna ogólne zasady postępowania na miejscu zdarzenia (wypadku)
	W2. Zna algorytmy postępowania w różnych stanach zagrożenia zdrowia i życia
	Umiejętności:
	U1. Potrafi rozpoznać stan bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia
	U2. Potrafi wykonać czynności i zabiegi ratownicze w różnych stanach zagrożenia zdrowia i życia z uwzględnieniem ich specyfiki oraz toku postępowania
	U3. Potrafi prawidłowo wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową oraz defibrylację zewnętrzną u osoby z zatrzymaniem akcji serca
	Kompetencje społeczne:
	K1. Kształcenie postawy otwartości i wrażliwości na potrzeby innych
	K2. Kształcenie umiejętności podejmowania decyzji w sytuacjach ekstremalnych
Wymagania wstępne i dodatkowe	Bez wymagań wstępnych i dodatkowych

<p>Treści programowe modułu</p>	<p>Tematyka seminariów</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historia udzielania pierwszej pomocy. Podstawy prawne dotyczące obowiązku udzielania pierwszej pomocy. Ustawa o Państwowym Ratownictwie medycznym. Etyka działań ratunkowych. 2. Definicja i cele udzielania pierwszej pomocy. Zakres udzielania pierwszej pomocy 3. Wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji 2015 i 2020. Polska Rada resuscytacji, aktualne wytyczne dotyczące udzielania pierwszej pomocy oraz zmiany wprowadzone w postępowaniu ratowniczym. 4. „łańcuch ratunkowy”, „łańcuch przeżycia” – organizacja współczesnych systemów ratownictwa medycznego 5. Ogólne zasady postępowania w miejscu wypadku. Ocena sytuacji. Ocena bezpieczeństwa. Pierwsza pomoc. Ocena stanu świadomości. Ocena oddychania. Wezwanie służb ratunkowych. Dalsza opieka nad poszkodowanym. Przekazanie informacji o poszkodowanym 6. Patofizjologia zaburzeń funkcji życiowych. Zaburzenia funkcji poszczególnych układów i narządów organizmu. Patofizjologia nagłego zatrzymania krążenia, teoretyczne podstawy resuscytacji. 7. Definicja, przyczyny, mechanizmy i rozpoznawanie nagłego zatrzymania krążenia. Podstawy epidemiologii chorób układu krążenia, najczęstsze zachorowania wśród dorosłych, najczęstsze przyczyny zatrzymania krążenia u dzieci, czynniki zewnętrzne prowadzące do zatrzymania krążenia, wskazania do resuscytacji poprzedzające wezwanie ZRM, instruktaż dyspozytora. 8. Poszkodowany nieprzytomny. Rozpoznawanie stanów utraty świadomości. Ogólne zasady postępowania z poszkodowanym nieprzytomnym. 9. Zatrucia przypadkowe i celowe różnymi substancjami. Klasyfikacja zatruc, zatrucia pokarmowe, czynniki chemiczne oraz rośliny toksyczne, zatrucia gazami, jady. 10. Psychotraumatologia. Psychologia działań ratunkowych w odniesieniu do poszkodowanych i zespołów ratunkowych. Stres sytuacyjny i pourazowy. Opanowanie paniki. Zasady zbierania ważnych informacji o zdarzeniu. Możliwości i sposoby udzielania pomocy psychologicznej na miejscu zdarzenia oraz w dłuższej perspektywie czasowej. <p>Tematyka ćwiczeń praktycznych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ułożenia ciała osoby poszkodowanej w różnych sytuacjach zagrożenia życia. Pozycja boczna bezpieczna. Sposoby monitorowania funkcji życiowych. 2. Techniki podtrzymywania i przywracania funkcji życiowych osoby poszkodowanej. Procedury postępowania w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej zgodnie z obowiązującymi standardami (wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji z 2015 r).
---------------------------------	---

3. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) u osób dorosłych. Algorytm postępowania.
4. Zabiegi resuscytacyjne u dzieci (P-BLS) i niemowląt. Resuscytacja noworodków. Zasady resuscytacji kobiet w ciąży.
5. Cele i zasady wykorzystywania automatycznej defibrylacji zewnętrznej (AED) – wskazania do stosowania, schemat postępowania zgodnie z wytycznymi ERC 2015 r
6. Zagrożenia dla życia powodowane obecnością ciała obcego w drogach oddechowych u dorosłych i dzieci. Objawy zadławienia u osoby dorosłej i dziecka w przypadku zachowanej przytomności. Objawy zadławienia u poszkodowanych nieprzytomnych. Postępowanie z osobą zadławioną.
7. Obrażenia ciała. Rodzaje ran. Krwotoki. Bandażowanie. Przebieg procesu gojenia się ran. Podstawowe informacje na temat zaopatrywania różnego typu ran i ochrony przed infekcją (środki medyczne, materiały opatrunkowe i podtrzymujące, leki). Zasady opatrywania poszczególnych części i okolic ciała. Apteczka pierwszej pomocy – elementy składowe i zastosowanie
8. Postępowanie w przypadku urazów klatki piersiowej, jamy brzusznej, miednicy, głowy, kręgosłupa, mięśni i innych elementów narządu ruchu, układu moczowo-płciowego. Sposób postępowania w przypadku urazów u kobiet w ciąży.
9. Postępowanie z osobą podtopioną. Zagrożenie utonięciem i wypadkiem nurkowym. Postępowanie w przypadku choroby wysokościowej (dysbaria)
10. Postępowanie w przypadku porażenia prądem elektrycznym. Napromieniowanie substancjami radioaktywnymi. Porażenie piorunem.
11. Postępowanie w przypadku obrażeń wywołanych działaniem wysokich i niskich temperatur. Oparzenia i odmrożenia, hipertermia, hipotermia. Oparzenia termiczne i chemiczne. Udar cieplny – rozpoznawanie i pomoc przedszpitalna
12. Nagłe zagrożenia życia związane z zaburzeniami ze strony układu nerwowego. Drgawki, napady padaczkowe – przyczyny i objawy, postępowanie ratownicze.
13. Postępowanie w przypadku niewydolności górnych i dolnych dróg oddechowych. Ostry atak astmy oddechowej, niewydolność oddechowa. Postępowanie w przypadku ostrych reakcji alergicznych.
14. Omdlenia – rozpoznawanie i sposób postępowania, wskazania do wezwania zespołu ratownictwa medycznego.
15. Postępowanie w przypadku wypadków komunikacyjnych i katastrof masowych. Segregacja osób poszkodowanych. Specyfika i taktyka postępowania w różnych rodzajach zagrożeń masowych (zagrożenia przemysłowe, chemiczne, komunikacyjne, katastrofy naturalne). Prowadzenie działań w różnych fazach akcji ratunkowej, bieżące określanie priorytetów. Przygotowanie szpitali i innych jednostek do

	zabezpieczenia zdarzeń masowych. Współdziałanie jednostek ratowniczych.
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej	<p>Literatura podstawowa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Goniewicz M.: Pierwsza pomoc, podręcznik dla studentów. PZWL Warszawa, 2011 2. Buchfelder M., Buchfelder A.: Podręcznik pierwszej pomocy. PZWL Warszawa, 2011. 3. Jakubaszko J.: Ratownik medyczny. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław, 2010. 4. Wytyczne resuscytacji 2015 i 2020. Polska Rada Resuscytacji, Kraków, 2015, 2021 wyd. 1. <p>Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andres J.: Podstawowe zabiegi resuscytacyjne i automatyczna defibrylacja zewnętrzna. Polska Rada Resuscytacji, Kraków, 2006. 2. Chrząszczewska A.: Bandażowanie. PZWL Warszawa, 2004. 3. Driscoll P.A, Skinner D.R., Earlam R.: ABC postępowania w urazach. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław, 2003. 4. Muller S., Thons M.: Stany zagrożenia życia u dzieci. PZWL Warszawa, 2012. 5. Andres J.: Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo-oddechowa. Polska Rada Resuscytacji, Kraków, 2011. 6. Rutkowska M., Adamska E., Reśko-Zachara M.: Resuscytacja noworodka. α-medica press, 2011. 7. Dąbrowski M.: Ratownictwo nurkowe z elementami pierwszej pomocy przedmedycznej. BEL Studio Sp. z o.o. Warszawa, 2005. 8. Hettiaratchy S., Papini R., Dziewulski P.: ABC oparzeń. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław, 2009. 9. Stoy W.A., Platt T.E., Lejeune D.: Ratownik Medyczny. Elsevier Urban&Partner, Wrocław, 2013.
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Ćwiczenia seminaryjne, prezentacje multimedialne, demonstracje sposobów udzielania pierwszej pomocy, ćwiczenia praktyczne wykonywane przez studentów pod nadzorem prowadzącego

<p>Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się</p>	<p>W.1, W.2 Ocena bieżąca studentów, praca pisemna, sprawdzian testowy, obejmujący 50 pytań jednokrotnego wyboru. Ocena pracy pisemnej (testu) oparta jest na następujących kryteriach:</p> <p>Przyjmuje się, że student wykazuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostateczny (3,0) stopień wiedzy gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy oraz odpowiednio: – dostateczny plus (3,5) – od 61 do 70% sumy punktów – dobry (4,0) – od 71 do 80% sumy punktów – plus dobry (4,5) – od 81 do 90% sumy punktów – bardzo dobry (5,0) – powyżej 91% sumy punktów <p>U.1, U.2, U.3 Ocena umiejętności praktycznych z zakresu udzielania pierwszej pomocy podczas ćwiczeń i zaliczenia końcowego. Zaliczenie końcowe jest trzyetapowe. Student musi wykazać się podstawową wiedzą z zakresu udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym, prawidłowo zademonstrować wybrane, wskazane przez egzaminującego algorytmy postępowania ratowniczego w różnych stanach zagrożenia życia i zdrowia oraz prawidłowo wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową z użyciem manekina z elektronicznym monitorowaniem funkcji RKO. Końcowa ocena z zaliczenia wyliczana jest jako średnia arytmetyczna ocen cząstkowych z odpowiedzi ustnej, oceny z części praktycznej dotyczącej algorytmów postępowania ratowniczego oraz oceny wykonania RKO. Kryteria ocen cząstkowych są następujące:</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>Kryterium podstawowe:</p> <p>Wykonywanie RKO z użyciem manekina z funkcją monitorowania czynności RKO. Efektywność wykonywania uciśnień klatki piersiowej i oddechów ratunkowych oceniana w zakresie powyżej 90%.</p> <p>Kryteria uzupełniające:</p> <p>Student wykazuje doskonałą znajomość podstawowych zabiegów ratujących życie, w tym BLS oraz zasad racjonalnego i bezpiecznego stosowania AED. Student biegle dokonuje różnicowania krwawień oraz sposobów tamowania krwotoków w ramach pierwszej pomocy przedmedycznej. Student potrafi prawidłowo postępować w przypadku stwierdzenia obrażeń głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej oraz bardzo dobrze zna zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku złamań i obrażeń kości długich i stawów oraz w urazach kręgosłupa. Student wykazuje umiejętność postępowania ratowniczego w przypadku udaru cieplnego, wstrząsu, w przypadku stwierdzenia obecności ciała obcego w gałce ocznej i w innych tkankach.</p>
---	--

Student wykazuje biegłość w zakresie postępowania z poszkodowanym w przypadku wystąpienia oparzeń i odmrożeń oraz zna doskonale wszystkie sposoby zaopatrywania ran i uszkodzeń ciała.

Ocena dobry plus

Kryterium podstawowe:

Wykonywanie RKO z użyciem manekina z funkcją monitorowania czynności RKO. Efektywność wykonywania uciśnień klatki piersiowej i oddechów ratunkowych oceniana w zakresie powyżej 85-90%.

Kryteria uzupełniające:

Student potrafi prawidłowo wykonywać resuscytację krążeniowo-oddechową z użyciem fantoma oraz zna zasady wykorzystywania AED w procesie RKO. Student właściwie rozpoznaje wszystkie stany zagrożenia życia, w tym rodzaje urazów oraz potrafi udzielić pierwszej pomocy adekwatnej do powstałego urazu. Student potrafi odpowiednio postępować w przypadku stwierdzenia zaburzeń w oddychaniu, w tym w przypadku bezdechu. Student podejmuje właściwe działania w przypadku nagłego zatrzymania krążenia, a także w przypadku krwotoku i wstrząsu pourazowego, zadławienia, złamań, oparzeń, wyiębienia, omdlenia, podtopienia i zatruc.

Ocena dobry

Kryterium podstawowe:

Wykonywanie RKO z użyciem manekina z funkcją monitorowania czynności RKO. Efektywność wykonywania uciśnień klatki piersiowej i oddechów ratunkowych oceniana w zakresie powyżej 80-85%.

Kryteria uzupełniające:

Student stosuje ze zrozumieniem podstawowe algorytmy odnoszące się do udzielania pierwszej pomocy oraz zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej oparte na łańcuchu ratunkowym. Student zna ogólne zasady postępowania w miejscu zdarzenia oraz zasady postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym. Student wykazuje znajomość wytycznych dotyczących użycia AED, potrafi określić stan osoby poszkodowanej oraz postępuje właściwie w przypadku stwierdzenia zaburzeń w oddychaniu (bezdech), zatrzymania krążenia, krwotoku, wstrząsu pourazowego, zadławienia, złamań, oparzeń, wyiębienia, omdlenia i zatruc związkami toksycznymi.

Ocena dostateczny plus

Kryterium podstawowe:

Wykonywanie RKO z użyciem manekina z funkcją monitorowania czynności RKO. Efektywność wykonywania uciśnień klatki piersiowej i oddechów ratunkowych oceniana w zakresie powyżej 75-80%.

Kryteria uzupełniające:

Student zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz algorytmy postępowania oparte na łańcuchu ratunkowym. Student zna ogólne zasady postępowania w miejscu zdarzenia oraz wie jak postępować z poszkodowanym nieprzytomnym. Student wykazuje znajomość wytycznych dotyczących użycia AED. Student właściwie postępuje w przypadku stwierdzenia zaburzeń w oddychaniu (bezdech), zatrzymania krążenia, krwotoków, wstrząsu pourazowego, zadławienia, złamań kości, oparzeń, omdlenia, wyziębienia i zatruc.

Ocena dostateczny

Kryterium podstawowe:

Wykonywanie RKO z użyciem manekina z funkcją monitorowania czynności RKO. Efektywność wykonywania uciśnień klatki piersiowej i oddechów ratunkowych oceniana w zakresie powyżej 70-75%.

Kryteria uzupełniające:

Student zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej oparte na łańcuchu ratunkowym. Student zna ogólne zasady postępowania w miejscu zdarzenia oraz potrafi odpowiednio postępować z poszkodowanym nieprzytomnym. Student zna wytyczne dotyczące użycia AED oraz podstawowe techniki postępowania przedlekarskiego w przypadku stwierdzenia obrażeń ciała.

Ocena niedostateczny

Kryterium podstawowe:

Wykonywanie RKO z użyciem manekina z funkcją monitorowania czynności RKO. Efektywność wykonywania uciśnień klatki piersiowej i oddechów ratunkowych oceniana w zakresie poniżej 70%.

Kryteria uzupełniające:

	<p>Student wykazuje bardzo słabą znajomość ogólnych zasad udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia człowieka.</p> <p>K.1, K.2 Obserwacja i ocena studenta podczas ćwiczeń praktycznych. Ocena dokonywana jest przez osobę prowadzącą zajęcia. Zwraca się uwagę na postawę studenta w relacji ratownik-poszkodowany oraz na sprawność działania i zasadność podejmowania określonych decyzji w trakcie postępowania ratowniczego. Po zakończeniu postępowania ratowniczego osoba dokonująca oceny informuje studenta o wyniku, wskazując mocne i słabe strony postępowania, rzutujące na ocenę. Ocena kompetencji społecznych nie jest brana pod uwagę przy wyliczaniu ostatecznej oceny zaliczeniowej.</p> <p>Formy dokumentowania osiągniętych wyników: sprawdziany, dziennik prowadzącego, zaliczenie końcowe</p>
Bilans punktów ECTS	<p>Kontaktowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział w seminariach – 5 godz. (0,15 ECTS) • Udział w ćwiczeniach praktycznych – 10 godz. (0,3 ECTS) • Obecność na zaliczeniu – 2 godz. (0,05 ECTS) <p>Niekontaktowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do ćwiczeń praktycznych – 6 godz. (0,37 ECTS) • Przygotowanie do zaliczenia – 2 godz. (0,13 ECTS)
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w seminariach – 5 godz. (0,15 ECTS) • Udział w ćwiczeniach praktycznych – 10 godz. (0,3 ECTS) • Obecność na zaliczeniu – 2 godz. (0,05 ECTS)
Odniesienie modułowych efektów uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się	<p>W1 – WE_W-inne + W2 – WE_W-inne + U1 – WE_U-inne + U2 – WE_U-inne + U2 – WE_U-inne + U3 – WE_U-inne+ K1 – WE_K5++ K2 – WE_K1+++</p>
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową	Nie stosuje się